

Raport dotyczący europejskiego planu działania Budownictwo 2020

W styczniu 2014 r. odbyło się trójstronne forum strategiczne wysokiego szczebla Komisji Europejskiej, którego efektem było opracowanie raportu dotyczącego założeń i planu działania Construction 2020 czyli Budownictwo 2020 [\[załącznik 1\]](#).

Raport stanowi ocenę działania branży budowlanej, a także jest

kontynuacją działań podjętych zgodnie z postanowieniami komunikatu Komisji COM (2012) 433 w sprawie strategii na rzecz zrównoważonej konkurencyjności branży budowlanej i jej przedsiębiorstw. Główne tezy tego dokumentu zostały omówione w Informatorze Zrównoważone Budownictwo w UE nr LXI z 2012 r.

Budownictwo 2020 skupia się przede wszystkim na rozpoznawaniu i wprowadzaniu w życie tych przedsięwzięć, które będą sprzyjać zrównoważonej konkurencyjności sektora budowlanego, zarówno w krótkim jak i średnim horyzoncie czasowym. Plan ma zdefiniować optymalne warunki, korzystne dla wszelkiego typu inwestycji, prac badawczych, innowacji, przedsiębiorczości, wydajniejszego wykorzystania surowców czy stworzenie bardziej atrakcyjnego środowiska pracy w sektorze budowlanym. Wspiera on także inicjatywy mające na celu zapewnienie i polepszenie funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz pomaga zniwelować bariery ograniczające handel i biznes na poziomie międzynarodowym.

W celu monitorowania działań przedstawionych w planie Budownictwo 2020, Komisja Europejska w 2013 r. podjęła ponadto działania w ramach High Level Strategic Forum (HLF) oraz 5 Grup Tematycznych. Dzięki temu kraje członkowskie i inne zainteresowane strony mają możliwość wyrażania swoich uwag dotyczących implementacji poszczególnych działań w tym zakresie.

W planie tym na szczególną uwagę zasługują kluczowe zalecenia w następujących obszarach:

- rozwój inwestycji renowacji budynków, infrastruktury i innowacji,
- działania w zakresie rozwoju umiejętności i podnoszenia kwalifikacji,
- zrównoważone wykorzystanie surowców naturalnych,
- działania w obszarze rynku wewnętrznego,
- działania w zakresie konkurencyjności międzynarodowej.

Istotne jest lepsze wykorzystanie istniejących narzędzi UE dla **zrównoważonej renowacji** istniejących budynków i utrzymania infrastruktury.

Powinno się również wspierać sektor wyceny nieruchomości w celu wdrożenia powszechnych standardów, w szczególności tych, które opracowywane są przez International Valuation Standards Committee oraz European Group of Valuers' Association oraz gromadzić informacje umożliwiające właściwą ocenę wpływu zrównoważoności rynku, wartość rynkową, jak i realną wartość rynkową budynków.

Ważne jest stosowanie oceny kosztów cyklu życia wyrobu i projektów infrastrukturalnych już na poziomie decyzyjnym. Należałoby również wspierać różnej wielkości projekty innowacyjne typu « lighthouse », zarówno przy udziale środków publicznych, jak i udziale inwestorów prywatnych.

W zakresie działań związanych z **rozwojem umiejętności i podnoszenia kwalifikacji** należałoby wesprzeć i rozszerzyć inicjatywę i BUILD UP Skills¹ (1. i 2. filar) uwzględniając różne etapy cyklu życia nieruchomości, takie jak budowa, eksploatacja i zarządzanie budynkiem.

Ponadto istotne jest wzmocnienie wdrażania istniejących narzędzi unijnych i rynkowych w celu zapewnienia wykwalifikowanej i wystarczająco licznej kadry przygotowanej do wykonywania działań związanych z renowacją istniejących budynków i ich utrzymaniem.

Europejski system zapewnienia jakości powinien ułatwić mobilność pracowników i specjalistów budowlanych za pośrednictwem opracowanych i wdrożonych narzędzi oceny i rejestrów (profesjonalnych kart) na budowie oraz stosowanie przepisów BHP, jak też zwiększyć atrakcyjność tego sektora dla młodych. Ważne jest również zapewnienie równego dostępu dla wszystkich pracowników, kadry wykwalifikowanej i różnej wielkości przedsiębiorstw, w szczególności małych i średnich.

W kontekście zaleceń związanych ze **zrównoważonym wykorzystaniem surowców naturalnych**, autorzy raportu są zdania, że powinna być promowana jedna, spójna struktura dla oceny środowiskowej wyrobów budowlanych, oparta na istniejących narzędziach oceny i normach europejskich, szczególnie wykorzystując istniejące instrumenty w ramach struktury ESI Funds and Horizon 2020².

Ponadto należałoby rozważyć politykę zielonych zamówień publicznych (GPP) jako narzędzia zwiększenia popytu na zrównoważone budownictwo a także zidentyfikować potencjalne możliwości poprzez zidentyfikowanie narzędzi ekonomicznych pozwalających na skuteczną zachętę do recyklingu odpadów budowlanych, w kontekście definicji Waste Framework Directive³ i jej celów.

W zakresie działań związanych z **obszarem rynku wewnętrznego** stwierdzono, iż istnieje potrzeba rzetelnej oceny barier legislacji unijnej dla wyrobów i usług budowlanych, w szczególności poprzez stosowanie Eurokodów. Należałoby dokonać oceny spójności i zwięzłości aktów prawa unijnego dotyczących zobowiązań ciążących na sektorze budowlany w celu zidentyfikowania/ uniknięcia i usunięcia nieścisłości dublujących się przepisów lub przestarzałych wytycznych i innych nadmiernych przeszkód natury prawnej.

Kluczowymi obszarami powinny być :

- **Rynek wewnętrzny,**
- **Środowisko,**
- **Efektywność energetyczna,**
- **Zdrowie i bezpieczeństwo.**

¹ Inicjatywa Build up Skills dotyczy rozwoju kwalifikacji pracowników budownictwa, realizowana w ramach programu „Inteligentna energia dla Europy”

² Program Horyzont 2020 dotyczy implementacji założeń „Unii innowacji: - jednej z inicjatyw przewodnich strategii rozwoju UE „Europa 2020”

³ DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów

Istotny jest również **rozwój przejrzystej sieci krajowych punktów kontaktowych dla wyrobów budowlanych i usług**, w celu zapewnienia zharmonizowanej, spójnej i dostępnej informacji nt. unijnej i krajowej legislacji związanej z wyrobami budowlanymi i usługami, oferującej pomoc zarówno na szczeblu krajowym i transgranicznym.

Istnieje również potrzeba zapewnienia szerszego stosowania Eurokodów w UE, w tym w dziedzinie zamówień publicznych, a także skupienie się na działaniach związanych z możliwością dalszego doprecyzowania, uproszczenia, harmonizacji i ewolucji Eurokodów.

Skuteczny nadzór na rynkiem wyrobów budowlanych, włączając uproszczenia prawne i ustalenie niezbędnych środków do zagwarantowania kontroli rynku na szczeblu krajowym i regionalnym i ułatwienia dla przepisów w zakresie ubezpieczeń usług transgranicznych to równie ważne aspekty związane z działaniami w obszarze rynku wewnętrznego.

Jeśli chodzi o działania w **zakresie konkurencyjności międzynarodowej**, autorzy raportu sugerują wzmocnienie promocji know-how unijnego rynku budowlanego na szczeblu międzynarodowym.

Zalecane jest, aby instytucje unijne, razem z państwami członkowskimi miały dostęp do finansowania i gwarancji, zwłaszcza w odniesieniu do inwestycji w regionach o wysokim ryzyku oraz wszędzie tam, gdzie europejskie firmy nie mają zapewnionej uczciwej konkurencji.

Priorytety na 2014 r.

W 2014 r. inicjatywa Budownictwo 2020 powinna skupić się m.in. na inicjowaniu działań, które nie zostały do tej pory zrealizowane, do których należą:

Stymulowanie korzystnych warunków inwestycyjnych

Działania w tym obszarze dotyczyć mają przede wszystkim pobudzeniu inwestycji w sektorze budowlanym, szczególnie tych związanych z renowacją budynków i do poprawy zdolności do innowacji.

Ponadto należałoby skupić się na nadzorze nad wdrażaniem instrumentów i mechanizmów finansowych na poziomie państw członkowskich, w tym wiedzy z sektora finansowego w zakresie zrównoważonego budownictwa i renowacji.

Istotne jest zainteresowanie innymi mechanizmami finansowania, które wspierałyby prace badawcze – innowacje - zamówienia publiczne, klastry międzyregionalne itd., w celu przyspieszenia

procesu zdobywania nowej wiedzy i technologii w sektorze budowlanym w UE i na poziomie regionalnym.

Rozwój bazy kapitału ludzkiego

Działania związane z niniejszym priorytetem skupiają się na pozyskaniu umiejętności i kwalifikacji niezbędnych w sektorze budowlanym i przystosowaniu systemu praktyk poprzez podniesienie poziomu praktyk, mobilność pracowników sektora, zwiększenie atrakcyjności sektora i ujednolicenie kwalifikacji w całej UE.

Polepszenie efektywności wykorzystania zasobów, efektywności środowiskowej oraz możliwości biznesowych

Działania związane z niniejszym priorytetem skupiają się na ujednoliconym rozumieniu zrównoważonych i zielonych budynków, ujednoliceniu metod oceny, wymiany najlepszych doświadczeń w celu promowania efektywności wykorzystania surowców, poprawy ochrony środowiska i promowania podejścia zgodnego z cyklem życia wyrobów budowlanych w tym sektorze.

Wzmocnienie Rynku Wewnętrznego Sektora Budowlanego

Działania związane z niniejszym priorytetem skupiają się na ułatwieniu transgranicznego świadczenia usług i wypracowaniu wspólnego podejścia do norm dotyczących wyrobów budowlanych.

Wspieranie międzynarodowej pozycji konkurencyjności unijnych przedsiębiorstw budowlanych

Działania związane z niniejszym priorytetem skupiają się na wzmocnieniu pozycji sektora budowlanego UE na rynku światowym, szczególnie poprzez ułatwienie międzynarodowej konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, promowaniu europejskich standardów poza UE i ustaleniu priorytetów dla międzynarodowej współpracy aby ułatwić dostęp do rynku dla wyrobów i usług budowlanych.

Istotna jest także współpraca z krajami trzeciego świata dotycząca zrównoważonego budownictwa, szczególnie w zakresie zamówień publicznych, a także analiza w odniesieniu do wymian handlowych oraz możliwości eksportu/importu dla wyrobów/rozwiązań/technologii budowlanych w tym obszarze.

Aby kontynuować wdrażanie strategii zrównoważonego budownictwa, w roku 2014 odbędzie się w Brukseli kilka spotkań grup tematycznych i jedno spotkanie High Level Forum.

Komisja Europejska popiera wszystkie inicjatywy, regionalne lub państwowe, których działania są zgodne z założeniami Construction Plan 2020. Inicjatywy te mogą przyciągnąć uwagę kluczowych przedstawicieli sektora budowlanego (np. kontrahentów, specjalistów, pracowników, dostawców, klientów itd.) i zaowocować dyskusją na tematy związane ze zrównoważonym budownictwem.

mgr inż. Małgorzata Głowacz
m.glowacz@itb.pl
Instytut Techniki Budowlanej